

ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ
1984

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

ΕΡΑΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

• Περίοδος Β' - Αριθμός φύλλου 171-172 • Γραφεία: Αριστείδου 10-12, 6ος όροφος - Τηλ. 3242110

Η Πανσαρμανιώτικη εκδήλωση του Τυρνάβου

Στις 13 Μαΐου, έγινε στον Τύρναβο η ετήσια συγκέντρωση των Σαμαριναίων όλης της Ελλάδας. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στην ωραιότατη τοποθεσία του Προφήτη Ηλία έξω από τον Τύρναβο με πρωτοβουλία του Συνδέσμου Σαμαριναίων Τυρνάβου.

Το χορευτικό συγκρότημα του Συνδ. Σαμαριναίων Θεσσαλονίκης με την σύνθεση που εμφανίστηκε στην εορταστική εκδήλωση του Τυρνάβου.

όλων των προέδρων των άλλων Συνδέσμων παρέθεσε γεύμα. Εκτός από το Δ.Σ. του Τυρνάβου -επικεφαλής του οποίου ήταν ο πρόεδρος Ιωάννης Ταουσάνης- παρακάθησαν: ο πρόεδρος της Κοινότητας Τάσιος Ζιάγκας, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Θεσ/νίκης Μάνθος Πολίτης, της Κατερίνης Δημ. Τσιτσιμπέας, της Αθήνας Απόστολος Πούχιας, της Κοζάνης Γιώργος Κιάκας της Ελασσόνας Γιώργος Καφάσης, της Λαρίσης Στέργιος Καντώνιας. Ο αντιδήμαρχος Τυρνάβου κ. Μίχης και άλλοι συμπατριώτες που συμμετέχουν ενεργά στην επίλυση των προβλημάτων της Σαμαρίνας.

Ακολούθησε σύσκεψη πάνω σε διάφορα θέματα της Πατρίδας με κυρίαρχο το θέμα των νερών. Επ' αυτού αποφασίστηκε όπως με οικονομική συμβολή όλων των Συνδέσμων να σταλούν ειδικοί εμπειρογνώμονες για την ορθή ογκομέτρηση των νερών του υδραγωγείου της Σαμαρίνας. Ο Σύλλογος Τυρνάβου, τέλος, ευχαριστεί την εφημερίδα Λαρίσης «ΕΛΕ/ΘΕΡΙΑ» καθώς και το Ραδιόφωνο για την ενημέρωση πάνω στο θέμα της συγκέντρωσης.

Η επόμενη συγκέντρωση του 1985 αποφασίστηκε να γίνει στην Κατερίνη με πρωτοβουλία του Συνδέσμου της πόλεως.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΥΡΝΑΒΟ

Στις 13 του Μάη, ημέρα Κυριακή, ο σύλλογος Σαμαριναίων Τυρνάβου διοργάνωσε για φέτος μια Πανσαρμανιώτικη συγκέντρωση στον Τύρναβο. Όλοι σχεδόν οι Σαμαριναίοι της Αθήνας καθώς και φίλοι τους δήλωσαν συμμετοχή στην εκδρομή, που οργάνωσε για το σκοπό αυτό ο δραστήριος Συνδεσμός τους, προκειμένου να διασκεδάσουν και να συνδυάσουν «το τερπνόν μετά του ωφελίμου».

Στις 12 του Μάη και ώρα 8η πρωινή άρχισε αθρόα η προσέλευση στον τόπο αναχώρησης, στη πλατεία Κοτζιά. Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Απόστολος Πούχιας με τα μέλη του Συμβουλίου τακτοποίησαν τους εκδρομείς στις θέσεις τους.

Ήταν ένα δροσερό μαγιάτικο πρωινό.

Μόλις είχε βγει ο ήλιος. Η διαδρομή μας ήταν ευχάριστη. Η καταπράσινη φύση μας καλωσόρισε έξω από την Αθήνα και το δροσερό ανάλαφρο αεράκι μας έφερνε το άρωμα των λουλουδιών και την αλμύ της θάλασσας. Σ' όλη σχεδόν τη διαδρομή οι Σαμαριναίοι διατήρησαν αμείωτο το κέφι τους και τραγουδούσαν το «Εσείς παιδιά βλαχόπουλα, παιδιά απ' τη Σαμαρίνα».

Πρώτος σταθμός μας η Λάρισα. Είναι μια από τις παλαιές και ιστορικές πόλεις της Ελλάδας και βρίσκεται στη δεξιά όχθη του Πηνειού ποταμού, στην καρδιά της απέραντης Ανατολικής Θεσσαλικής πεδιάδας. Ο ήλιος βρισκόταν στη μέση του ουρανού κι έβριχνε κάθετα τις καυτές ακτίνες του. Λίγη δροσιά δεν θα ήταν

άσχημη! Έτσι το πούλμαν ανηφόρησε για την κοιλάδα των Τεμπών την περιφωλημένη κοιλάδα της Θεσσαλίας, ανάμεσα στον Όλυμπο και τον Κίσσαβο, που διασχίζει ο Πηνειός ποταμός, που κυλάει ήσυχος τα νερά του κάτω από τα πυκνά πλατάνια. Η γραφικότητά της ήταν μοναδική. Η βλάστησή της πλουσιωτάτη. Σ' αυτό συνέτεινε και ο μήνας Μάης, που αρσενικός μὲν στο όνομα, θηλυκός στη δημιουργία! Το φως, οι σκιές, ο πλούτος της βλάστησης και των λουλουδιών, έκαναν την κοιλάδα αληθινό παράδεισο. Τα κρύα και γάρφαρα νερά του ποταμού κυλούσαν ανάμεσα από πέτρες και χορτάρια.

Ακολουθήσαμε το ρέμα, που εισέσταν σαν φίδι. Το θέαμα ήταν υπέροχο.

Πηγές με κρυστάλλινο νερό περιέμεναν τους Σαμαριναίους και τους φίλους τους. Το νερό ανάβλυζε μεσ' από τους βράχους. Φάγαμε με όρεξη στα τουριστικά περίπτερα της περιοχής και πληθυκάμε με αγίασμα της αγίας Παρασκευής, που έβγαίνε από μια σπηλιά χωμένη μεσ' τα βράχια.

Μετά από δώρη παραμονή οι εκδρομείς επεστρέψαν στην Λάρισα και τακτοποιήθηκαν στα ξενοδοχεία για να ξεκουραστούν. Τα απόγευμα φρεσκοαρτοποιημένοι και ξεκουρασμένοι επισκέφθηκαν την πόλη. Οι Λαρισαίοι τους φάνηκαν άνθρωποι φιλοπρόδοι, ευγενικοί και φιλόξενοι. Αργά το βράδυ το πούλμαν τους οδήγησε έξω από τη Λάρισα, στη θέση Φαλάνη. Στο κέντρο

συνέχεια στη σελίδα 2

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ Ν. ΤΖΕΡΣΕ·Υ·

Βλέπεις ένα σημάδι, ένα όνομα στο τεράστιο χάρτη της Αμερικής. Chester N. Τζέρσεϋ κουκίδα μέσα στα μεγάλα ονόματα των πόλεων και των πολιτειών και δεν φαντάζεσαι τι θα συναντήσεις πηγαίνοντας εκεί, και όταν φθάσεις βρίσκεις έναν ολόκληρο κόσμο.

Μια απέραντη ομορφιά τοπίου, μια αρχιτεκτονική χάρη και ομορφιά, και έναν Ελληνισμό από τους πιο ανθηρούς.

500 άτομα μέτρησα και από αυτά τα 300 παιδιά στην εκκλησία την Ορθόδοξη Ελληνική του Αγ. Ανδρέα στο Chester να μεταλαβαίνουν όλοι το Μ. Σάββατο το πρωί.

Το μικρό αυτό «χωριό» διατηρεί μεγαλόπρεπη εκκλησία μέσα σε ένα θαυμάσιο δάσος που τα δένδρα του θαρρείς μπαίνουν μέσα στον Ναό από τα δυο τεράστια πλαίσια παράθυρα, και στολίζουν μαζί με το καινούργιο περίτεχνο τέμπλο, τις καντήλες και τα χιλιάδες αναμένα κεριά την ωραία εκκλησία.

Σοβαρός ο παπάς διάβαζε Αγγλικά και Ελληνικά τα κείμενα και η ωραία χορωδία αντιφωνούσε πάντοτε Ελληνικά. Και σαν τελείωσε η λειτουργία, στη σειρά στ' ωθήκανε όλοι να μεταλάβουνε.

Νέοι, γέροι, παιδιά. Αχ αυτά τα παιδιά ίσως δεύτερη, τρίτη, ακόμη και τέταρτη γενιά του Ελληνισμού...

Ομορφα, καλοντυμένα, γεμάτα λάμψη στα μάτια. Και οι κουβέντες τους μισά Ελληνικά μισά Αγγλικά, οι

ευχές, οι συμβουλές των μεγάλων και ο παπάς, με το διοκοπότηρο, στο ένα χέρι να δίνει μετάληψη. Μεταλαμβάνει η Βαγγελίτσα... ο Γεώργιος... η Χρυσούλα, το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Μακριά, όσο και η σειρά των ονομάτων των Ελληνικών, σαν συνέχεια της Ελληνικής ψυχής και της παράδοσης.

Και το βράδυ πάλι στην Ανάσταση, εκεί πια έφθασε στο αδιαχώρητο της Εκκλησίας ο κόσμος με τις λμουζίνες του, τις γούνες του, τα κόκκινα αυγά το «Χριστός Ανέστη» με τις εκατοντάδες τα αναμένα κεριά, και με τα μάτια γεμάτα φως ποιός ξέρει, από ποιές αναμνήσεις, ποιές λαχτάρες και ποιές προσμονές...

Ναι, σε μια κουκίδα στον χάρτη των Η.Π.Α. βρήκα και εκεί μια Ελλάδα, ένα κομμάτι από την σάρκα μας που η καρδιά έχει μείνει εδώ στο τόπο μας και που το κορμί και το μυαλό ήρθε στην Αμερική, να δουλέψει, να προκόψει, όχι εύκολα αλλά με σκληρή δουλειά, και με όνειρα και σχέδια γυρισμού πίσω στην πατρίδα.

Έτσι ήρθε και εγκαταστάθηκε εδώ και ο Ζήσης Γκρίμπας από την Σαμαρίνα με την Νίτσα και την ωραία οικογένειά του, τον Νίκο την Δέσπω την Ευαγγελίτσα.

Και πρόκοψε, και στο γεμάτο Ελλάδα εστιατόριό του το «Μακεδονία» στο Morris Town κοντά στο Chester που είναι το σπίτι του, έρχονται οι ξένοι από μακριά για να δοκιμάσουν και να ξανάρθουν πάλι, τις σπανακόπιτες, το σπανακόριζο, τα γεμιστά, το ριζόγαλο, την Ελληνική σαλάτα, και προπάντων την Ελληνική φιλοξενία και περιποίηση του Ζήση και της Νίτσας.

Και τι δεν είναι εδώ Ελληνικό. Ο ίδιος ο Ζήσης με την μεγαλόπρεπη

αρχοντική του παρουσία οι τοίχοι του μαγαζιού ζωγραφισμένοι Ελλάδα Σαμαρίνα και μόνο, φωτογραφίες παλιές προγόνων Ελληνικές, τα χαρτιά με την Ακρόπολη που στρώνει στα τραπέζια, και μόνιμα η βελόνα του ραδιοφώνου στον Ελληνικό σταθμό της Ν. Υόρκης σταματημένη... Αχ αυτή η βελόνα του ραδιοφώνου, που στο αυτοκίνητο, στο σπίτι, στο μαγαζί και σε άλλα ελληνικά σπίτια που επισκέφθηκα, είναι μόνιμα εκεί βαλμένη, έτσι για να ακούν τα Ελληνικά τραγούδια, Ελληνικές ειδήσεις, Ελληνικές διαφημίσεις, να ξεχνούν την ξενιτιά.

Και την ημέρα της Λαμπρής, στον κήπο των Γκρίμπας, παρέα με άλλους ξενιτεμένους Έλληνες και φοιτητές που ήρθαν καλεσμέ-

νοι. Ο Ζήσης Γκρίμπας, μόνος του, τελετουργικά, έσφαξε το αρνί, το έγδαρε, το αλατοπιπέρωσε, άναψε την φωτιά, το πέρασε στη σουβλά κάτω από τα αιωνόβια πεύκα του Chester που με τη λίγη καταχνιά της ημέρας μας έφερνε ποιά κοντά στα Ρόμπολα της Σαμαρίνας μας και καθώς άρχισε να γυρίζει τη σουβλά και πήρε με την λιανή μελωδική φωνή του να τραγουδά, φούσκωσε τις καρδιές μας τις έκανε να κτυπούν πιο δυνατά και τα μάτια πήραν να βουρκώνουν από τα δάκρυα της ξενιτιάς που είναι άλλο πράγμα όταν ζεις εκεί...

«Αχ και δω πονώ, και κει πονώ... μαυρομάτα μου...

Τσέστερ Πάσχα 1984

Το χρονικό της εκδρομής του Συνδέσμου Αθηνών στον Τύρναβο

συνέχεια από τη σελ. 1

«Σμόλικας» έγινε συνεστίαση, όπου όλοι χόρεψαν και γλάντησαν Σαμαρινιώτικα μέχρι τις προχωρημένες πρωινές ώρες. Την άλλη μέρα, Κυριακή 13 του Μαΐ, ξεκίνησαν χαρούμενοι για την συνάντηση των πατριωτών τους στον Τύρναβο, στη μαγευτική θέση του προφήτη Ηλία. Από νωρίς τις θέσεις τους είχαν πάρει διάφοροι μικροπωλητές, που πουλούσαν καυτό τον περίφημο χαλβά με τα καβουρδισμένα μύδια και το γιδίσιο βούτυρο. Μια νοστιμιά ξεχωριστή. Σε λίγο άρχισαν να καταφθάνουν οι Συνδεδεμένοι των Σαμαριναίων όλης της Ελλάδας. Και μετά από κάμψη ώρα ο τόπος πλημμύρισε από ένα ανθρώπινο μελίσσι. Σωστό πανηγύρι!

Η συνάντηση άρχισε με την πρωινή λειτουργία στο εξωκκλήσι του Προφήτη Ηλία. Ήταν μια μικρή φτωχική εκκλησία, αλλά «του θεού το μεγαλείο το αισθανθή-

καμε τρανό». Το μυρωμένο λιβάνι έκαψε άφθονο. Μετά το τέλος της λειτουργίας όλοι έπιασαν τα σκιερὰ πεύκα. Το βουνόσιο αεράκι θρόιξε απαλά τα βελονωτά φύλλα τους. Σε λίγο το χορευτικό συγκρότημα των Σαμαριναίων της Θεσσαλονίκης έκανε την εμφάνισή του. Λυγροκόρμες κοπέλλες με τις πλούσιες στολές τους χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς. Τις συνόδευαν τα κλαρίνα του Μηνά. Τον χορό για τους Σαμαρινιώτες άνοιξαν οι εκπρόσωποι των προεδρείων όλων των συλλόγων. Ο κορυφαίος του χορού σήκωνε ψηλά το δεξί χέρι και το κουνούσε μπρος-πίσω ρυθμικά. Έστερα κτυπούσε το χέμα με το πόδι ή το χέρι, πηδούσε στον αέρα σαν πουλί, και πάλι πατούσε κάτω συγχρονιζόμενος πάντα με τους ήχους των κλαρίνων.

Το τραπέζι στρώθηκε για όλους, πλούσιο, με καλοψημένα φαγητά και αγνή ρετσίνα. Όλοι μικροί μεγάλοι, νέοι γέροι, έτρωγαν και χόρευαν με τους γλυκόχοις σκοπούς της ορχήστρας με λεβεντιά και χαρά. Οι γλάντζεδες Σαμαρινιώτες και οι φίλοι τους αισθάνθηκαν εθνική υπερηφάνεια όταν άκουσαν τα αθάνατα τραγούδια της Σαμαρίνας.

Το γλέντι άναψε και διατηρήθηκε αμείωτο μέχρι το σούρουπο. Αφού ανταλλάχθηκαν απόψεις εκ μέρους των διοικητικών συμβουλίων όλων των συλλόγων, αποφάσισαν όλοι κατενθουσιασμένοι να πάρουν το δρόμο της επιστροφής με την ελπίδα πως σύντομα θα τους δοθεί η ευκαιρία για μια παρόμοια συνάντηση.

Η επιτυχία της εκδρομής των Σαμαριναίων της Αθήνας ήταν αναμφισβήτητη μεγάλη. Επέστρεψαν στην Αθήνα κατευθυνόμενοι. Δύο μέρες στην ύπαιθρο τους έδωσαν δυνάμεις για την εργασία όλης της εβδομάδας. Έμειναν στη ψυχή τους ζωηρές οι εντυπώσεις, που θα διατηρηθούν το ίδιο ζωηρές και στη μετέπειτα ζωή τους.

Φίλη της Σαμαρίνας
Ρούλα Πουπουλίδου-Καραπούλου

Εκδρομή στο Σμόλικά

Γράφει ο Θ. Νικζας

Το καλοκαίρι κατά τις θερινές μου διακοπές στη γραφική Σαμαρίνα, οι εκδρομές στις φυσικές καλολιμένες που περιβάλλουν την ιδιαίτερη πατρίδα μου μονοπάτησαν σχεδόν το ενδιαφέρον μου.

Έτσι λοιπόν, μια Κυριακή πρωί με την γκλίτσα μου στο χέρι, το διασάκι στον ένα και τη φωτογραφική μηχανή στον άλλο ώμο, ξεκίνησα αυτή τη φορά για το Σμόλικά.

Καθ' οδόν συνάντησα το στειρακόπαδο των Μπασδεκάδων. Ένα χαρούμενο τοσμπανάκι με δέχθηκε, με προφύλαξε από τα σκυλιά, με κέρασε γάλα από το γαλοδέρματο και ψωμί σπιτίσιο. Στη σπάνη αντάμωσα και άλλους Σαμαρινιώτες, που βγήκαν να χαρούν κι αυτοί την άγρια φύση του Σμόλικά.

Όλοι μαζί τώρα ξεκίνησαμε για την ανάβαση των τριών κορυφών του Σμόλικά. Σταματήσαμε για λίγο στην τοποθεσία Τάρα Αρσίε - Κόκκινο Χώμα- για να δούμε τα συντρίμια του ιταλικού αεροπλάνου που το έρριξαν οι ελληνικές δυνάμεις το 1940, όταν οι φασίστες του Μουσολίνι θελήσαν να καταλάβουν την πατρίδα μας.

Λίγο πιο πάνω περάσαμε από την Πάντια Μάριε -το Μεγάλο Ίσιωμα- όπου στα χρόνια της κλεψυργιάς το χρησιμοποιούσαν σαν στάδιο για να γυμνάζονται τα κλεψτόπουλα.

Πρώτη ανάβαση επιχειρήσαμε προς την κορυφή που κοιτάζει προς το Κυράσοβο. Οι κατάφυτες πλαγιές, η βουνίσια αύρα, το τραγούδι του τζιτζικα, γενικά η φύση που αποκαλυπτόταν γύρω μας σ' όλο της το μεγαλείο συνέπαιρνε την ψυχή μας και μας έκανε να ξεχνάμε την κόυραση και τις δυσκολίες της αναβάσεως. Από εκεί ψηλά αντικρύσαμε τα Άλπικα Βουνά, τον Μοράβα και διακρίναμε μέχρι εκεί που μπορεί να φτάσει το μάτι, χωριά, πόλεις και περιοχές.

Ικανοποιημένοι κατεβήκαμε για να αναρριχηθούμε στην άλλη κορυφή, την Μουσία -Γριά- όπως την λένε. Πριν φθάσουμε σ' αυτήν είδαμε μια τοποθεσία που οι τσομπάνηδες την ονομάζουν Καλλιόπολη. Για την Καλλιόπολη απευθυνθήκα πάλι στον φίλο μου, τον θρυλοτραγουδιστή της Σαμαρίνας Αχιλλέα Γκριζιώτη και μου διηγήθηκε την ιστορία, που παραθέτω στη συνέχεια, όπως την άκουσα από την Τάνα Μάλαμα, που έζησε 110 χρόνια και πέθανε πρόσφατα. Λέει, λοιπόν, η παράδοση:

Τη βυζαντινή εποχή, οι σταυροφόροι, που κατευθύνονταν προς ανατολές, με προορισμό τους Αγίους Τόπους, πέρασαν από την περι-

οχή αυτή της Πίνδου. Η ληστρική τους όμως συμπεριφορά προς τους ντόπιους υπήρξε χειρότερη και από αυτή ακόμη των βαρβάρων. Συλούσαν εκκλησίες, λήστευαν οικογένειες και μάζευαν τον χρυσό και το ασημί. Χαρακτηριστικό είναι και το εξής περιστατικό:

Αυτοί, λοιπόν, οι άτακτοι καβαλάρηδες άρπαξαν από την συνοικία Μηρμησιακό της Σαμαρίνας τρία κορίτσια, που θα γίνονταν νυφούλες μέσα σε λίγες εβδομάδες και ξενυχτούσαν να κάνουν τα προικιά τους. Από την Σαμαρίνα τις μετέφεραν στο Κυράσοβο, τον κατοπινό σταθμό της πορείας τους.

Εκεί ήταν συγκεντρωμένοι και άλλοι σταυροφόροι, που ετοιμάζονταν, μετά από ξεκούραση λίγων ημερών, να συνεχίσουν το ταξίδι τους. Σ' ένα σπίτι είχαν συγκεντρωμένα τα «πιάτσικα», που είχαν αρπάξει, καθώς και 24 όμορφες κοπέλλες απ' όλα τα χωριά της περιοχής, που έκλαιγαν και θρηνούσαν απαρηγόρητα. Μια γριά από το χωριό Βούρμπιανη, που της είχαν αρπάξει την εγγονούλα της τους πρόσφερε ένα βαρελάκι κρασί μέσα στο οποίο είχε ρίξει υπνωτικά βότανα. Το βράδυ οι στρατιώτες το έρριξαν στο γλέντι και ζαλισμένοι

πλέον έπαυσε να υπάρχει ο κίνδυνος, τα κορίτσια γύρισαν στους γονείς τους.

Για τις τρεις όμως Σαμαρινιώτισσες βλαχούλες, η μοίρα στάθηκε πολύ σκληρή. Οι αρραβωνιαστικοί τους είχαν σκοτωθεί σε μία συμπλοκή με τους σταυροφόρους, καθώς τους κυνηγούσαν για να πάρουν εκδίκηση και να ελευθερώσουν τις αγαπημένες τους. Και έτσι, δυστυχισμένες και πικραμένες καθώς ήταν, άφησαν να εγκόσμια και έγιναν μοναχές στο μοναστήρι της Ευαγγελιστρίας, που βρίσκεται στο βουνό Μπουνιάσια των Χασίων.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΝΗΘΑ

Την Κυριακή 3 Ιουνίου έγινε η καθιερωμένη ετήσια εορταστική εκδρομή του ΣΥΝΔ. ΣΑΜΑΡ. ΑΘΗΝΩΝ στην γραφική ΠΑΡΝΗΘΑ.

Με πούλμαν και πολλά Ι.Χ. αυτοκίνητα έγινε η συγκέντρωση στην γνωστή πλέον για τα μέλη τοποθεσία.

Ήταν για όλους που πήραν μέρος μια ανεπανάληπτη μέρα με Σαμαρινιώτικους χορούς και τραγούδια, φαγοπότι και γλέντι, κάτω απ' τα έλατα της ΠΑΡΝΗΘΟΣ.

Στιγμιότυπο από την εκδήλωση της πανσαμαρινιώτικης συγκέντρωσης στον Προφήτη Ηλία Τυρνάβου με διακρινόμενους τον Πρόεδρο του Συλλόγου Τυρνάβου Ιωάν. Τασουσιάνη και τον Πρόεδρο της Κοινότητας Σαμαρίνας κ. Τάσιον Ζιάγκα.

«ωραία ΣΑΜΑΡΙΝΑ»

Διμηνιαία κοινωνική, εκπαιδευτική ιστορική και λογογραφική εφημερίδα

Εκδότης - Ιδιοκτήτης
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
Αριστέιδου 10-12, 6ος όροφος
Τηλ. 32.42.110
υπεύθυνος συμπ. με το νόμο
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΟΥΧΙΑΣ
(Πρόεδρος του Συνδέσμου)
συντάσσεται από
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Μ. Ποντίκας
Ν. Ανθούλης
Επιμέλεια υλης
ΣΟΦΙΑ ΠΗΒΟΛΟΥ
φωτοστοιχειοθεσία
επιμέλεια-ατελιέ
«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ»
ΜΑΓΕΡ 11 - ΑΘΗΝΑ (108)
ΤΗΛ. ΚΕΝΤ. 5244555-5221792
5225479
εκτύπωση σφραγιστ
«ΛΙΘΟΓΡΑΦΗ-ΕΠΕ»
ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ 58
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 5750055
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 200
Εξωτερικού δολ. 10
Εμβόσματα, επιστολές, χειρόγραφα συνεργασιών κλπ. να αποστέλλονται προς τα γραφεία του Συνδέσμου.

ΝΕΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΛΑΤΥΠΟΔΙΑ

Ορθοπεδικό υποδήματα σε επιστημονική κατασκευή, ραφτά, χειροποίητα σε ποικιλία σχεδίων.

Έχετε προβλήματα υγείας;

ΙΣΧΙΑΛΓΙΑ ΔΙΣΚΟΠΑΘΕΙΑ;

Προσφέρουμε νέες μοντέρνες ζώνες που στηρίζουν, ξεκουράζουν, αναπνεύουν και ραφ προστατεύουν από τους πόνους της μέσης

ΖΩΝΕΣ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

Σπλάχνων, διπλής παθολογίας, ομφαλοκήλης, κοιλιακής κ. λ.π. σε νέες ιδέες βελτιωμένες.

ΖΩΝΕΣ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΙΑΠΡΩΝΙΑΣ

Μαγνητικές και ώμοπλα της

ΑΝΑΠΗΡΙΚΑ ΑΜΑΞΙΔΙΑ
Βαδιστικό παντός τύπου.

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΣΠΥΡΟΥ Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Μεγ. Αλεξάνδρου 5
ΤΗΛ. 221.318 Οικίας 223007
Λάρισα

Σημαντικές αποφάσεις του εκπολιτιστικού Συλλόγου Σαμαρίνας

συνέχεια από τη σελ. 4

μαθαίνουν εκτός από τους ντόπιους παραδοσιακούς και διάφορους άλλους Ελληνικούς χορούς. Μαθήματα χορού θα δίνονται για δυο μήνες (Ιούλιο και Αύγουστο) στο Σχολείο.

β. Εμφάνιση χορευτικού συγκροτήματος, που θα αποτελείται από νέους και παιδιά της Σαμαρίνας, στη πλατεία του χωριού.

γ. Διοργάνωση δυο χοροεσπερίδων με καλεσμένο δημοτικό συγκρότημα. Το χορευτικό τμήμα του Συλλόγου κάνει έκκληση σ' όλους τους πατριώτες, που έχουν τοπικές στολές και στους Συνδέσμους, που έχουν επίσημα χορευτικά συγκροτήματα ν' ανεβάσουν τις στολές στο χωριό.

Αντί να φυλάγονται οι στολές στις ντουλάπες και στα σεντούκια - σε μια εποχή νεκρή από πλευράς εκδηλώσεων στις πόλεις - ωφέλιμο θα ήταν να τις φέρναμε στο χωριό, όπου υπάρχει μεγάλη έλλειψη τοπικών στολών κατά τη διάρκεια των γιορταστικών εκδηλώσεων του Δεκαπενταύγουστου.

Το ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΜΗΜΑ θα αναλάβει τη διοργάνωση:

α. Μιας διαλέξεως, στην οποία θα αναπτυχθούν από λαογράφους τα παρακάτω θέματα.

«Η καταγωγή και το γλωσσικό ιδίωμα των Βλάχων».

«Η προσφορά των Σαμαριναίων και γενικότερα των Βλάχων στους αγώνες για την ανεξαρτησία της χώρας μας».

«Η ζωή στη Σαμαρίνα μετά τα 1900».

β. Μιας έκθεσης Σαμαρινωτικής Τέχνης και παλιάς φωτογραφίας.

Παρακαλούνται όσοι έχουν παλιές φωτογραφίες από τη ζωή στη Σαμαρίνα να τις φέρουν το καλοκαίρι στο χωριό, γιατί θα φανούν χρήσιμες στην έκθεση φωτογραφίας. Μετά το τέλος της έκθεσης οι φωτογραφίες θα επιστραφούν φυσικά στους κατόχους τους.

Το ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ θα διοργανώσει:

α. Εκδρομές (σε τακτά διαστήματα) με δυο έμπειρους οδηγούς στα γύρω βουνά (Σμόλικας, Τουμάρα κ.λπ.).

Δυστυχώς υπάρχουν πολλοί ακόμη, που δεν έχουν χαρεί τις ομορφιές της φύσης της Σαμαρίνας και της γύρω ορεινής περιοχής. Σ' αυτούς δίνεται τώρα η ευκαιρία να γευτούν ευχάριστες εκπλήξεις στη περίπτωση φυσικά, που ακολουθήσουν το μονοπάτι προς τις κορυφές των βουνών.

β. Εκδρομή στα γύρω βραχχώρια (Περιβόλι, Σμίξη, Αβδέλλα, κ.λπ.).

γ. Ημερήσια εκδρομή από Σαμαρίνα - Δίστρατο - Άρματα - Πάδες - Παληοσέλι - Κόνιτσα - Κεράσοβο - Σαμαρίνα.

δ. Εκδρομή στα Ζαγοροχώρια.

Το ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ θα οργανώσει:

α. Λαϊκό ανώμαλο δρόμο από την Αγ. Παρασκευή μέχρι την πλατεία του χωριού.

β. Τουρνουά πινγκ-πογκ.

Το ΠΑΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ θα παρουσιάσει διάφορες εκδηλώσεις:

α. Παιδιά ηλικίας 6-14 ετών θα ζωγραφίσουν με θέμα «Πώς βλέπω το χωριό μου» και τα έργα τους θα εκτεθούν στο Σχολείο.

β. Μια φορά τη βδομάδα θα προβάλλονται στην αίθουσα του Σχολείου ταινίες για μικρά και μεγάλα παιδιά (κινούμενα σχέδια, Τσάπλιν, Χονδρός και Λιγνός κ.λπ.).

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Ο Σύλλογος έστειλε στις 29/3/84 επιστολές σε τοπικές εφημερίδες, και εφημερίδες μεγάλης κυκλοφορίας καθώς και σε διάφορα περιοδικά με τις οποίες γίνονταν γνωστό ότι ακόμη και σ' ένα ορεινό χωριό, μπορεί να δημιουργηθεί δανειστική βιβλιοθήκη. Επίσης παρακαλούνταν όσοι θα ήθελαν να βοηθήσουν στην ενίσχυση και στον εμπλουτισμό της να στέλνουν βιβλία στη κοινότητα Σαμαρίνας.

Το μήνυμα αυτό ευαισθητοποίησε μερικούς, οι οποίοι έστειλαν τα πρώτα δέματα με βιβλία στη Κοινότητα. Αυτούς κι όσους πρόκειται να στείλουν βιβλία ή να βοηθήσουν με άλλο τρόπο τους ευχαριστούμε δημόσια.

Για να φτάσει όμως η βιβλιοθήκη σ' ένα επίπεδο ανάλογο της ιστορίας και της παράδοσης του χωριού χρειάζεται να επιστρατευθούν οι Σαμαριναίοι. Μπορούν για παράδειγμα αυτοί που έχουν μερικά βιβλία και τα διάβασαν, όταν ανεβούν το καλοκαίρι στο χωριό να τα φέρουν ώστε να τα διαβάσουν κι άλλοι.

Προς αυτή την κατεύθυνση και παίρνοντας υπόψη την αξία του βιβλίου ο Σύλλογος διέθεσε το συμβολικό ποσό των 45.000 δραχμών για την αγορά 150 βιβλίων.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Σύσσωμο το διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου επισκεφθηκε στις 26/4/84 το νομάρχη Γρεβενών κ. Παπασμίρη με σκοπό την ενημέρωσή του για την ίδρυση και τους στόχους του Εκπολιτιστικού Συλλόγου.

Αφού αναφέρθηκαν οι ενέργειες και οι εκδηλώσεις που έγιναν το περασμένο καλοκαίρι στη Σαμαρίνα ζητήθηκε η θετική συμβολή της νομαρχίας σε θέματα.

Α. Βοήθεια της νομαρχίας στον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης.

Β. Ένταξη της Σαμαρίνας στο πρόγραμμα των πολιτιστικών εκδηλώσεων, που αναλαμβάνει το Υπουργείο Πολιτισμού κάθε καλοκαίρι.

Γ. Αξιοποίηση και διαμόρφωση του γηπέδου ποδοσφαίρου, του οποίου η κατάσταση είναι τραγική. Δημιουργία γηπέδων

μπάσκετ και βόλλεϋ στη Σαμαρίνα.

Δ. Οικονομική επιχορήγηση του Συλλόγου (δεν έχει επιχορηγηθεί μέχρι τώρα από πουθενά).

ΕΚΚΛΗΣΗ

α. Καλούμε όσους έχουν βιβλία, κιθάρες, διάφορα μουσικά όργανα, παλιές φωτογραφίες από τη ζωή στη Σαμαρίνα, χορευτικές στολές να τα φέρουν το καλοκαίρι στο χωριό, γιατί χρειάζονται απαραίτητα για τις εκδηλώσεις που θα γίνουν.

β. Καλούμε όλους τους πατριώτες νέους και νέες, που έχουν τη διάθεση να προσφέρουν μέρος της ενεργητικότητάς

τους για το καλό της Σαμαρίνας να πλαισιώσουν ανεπιφύλακτα τα τμήματα του Εκπολιτιστικού.

γ. Καλούμε όλους τους Συνδέσμους, Εξωραϊστικό και Κοινότητα καθώς και όλους τους συμπατριώτες να βοηθήσουν είτε ηθικά είτε υλικά αυτή τη σημαντική προσπάθεια του Συλλόγου για την εφαρμογή του προγράμματος εκδηλώσεων, που στοχεύει στη πολιτιστική αναβάθμιση και βελτίωση της ζωής των κατοίκων της Σαμαρίνας.

Υπενθυμίζεται ότι το Δ.Σ. του εκπολιτιστικού Συλλόγου απαρτίζεται από τους πιο κάτω νέους συμπατριώτες:

Δημ. Κωστούλης, Πρόεδρος, Μιχ. Πλίτσας γεν. γραμματέας, Γρ. Τανάγας, Αντιπρόεδρος, Βασίλ. Τσακνάνης, Ταμίας και Νίκος Χρόνας, μέλος.

Επιστολή του Νίκου Θώμα

Ελάβαμε και δημοσιεύουμε κοινοποίηση επιστολής του Νίκου Θώμα προς τον Πρόεδρον Κοινότητας Σαμαρίνας και ευχαριστώντας την δημοσιεύουμε για λόγους γενικότερου ενδιαφέροντος.

Κύριε Πρόεδρε

Δεν είδα δημοσιευμένο τον κατάλογο των έργων που προγραμματίσατε για το 1984 στο χωριό. Θεωρώ γι' αυτό σκόπιμο να σας αναφέρω μερικά τα οποία δεν επιδέχονται πάρα πέρα αναβολές.

1) Έργα συγκράτησης του εδάφους του χωριού. Έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Γεωργίας το 1979 μια πλήρης από κάθε άποψη άρτια μελέτη, στερεώσης και συγκράτησης των εδαφών που είναι κτισμένη η ιστορική Σαμαρίνα, για συνολικό προϋπολογισμό δαπάνης έργων 78.000.000 δρχ. Είναι τώρα δυο χρόνια που το Δασαρχείο Γρεβενών δεν διέθεσε πιστώσεις για συνέχιση των έργων αυτών που είχαν αρχίσει. Τι θα γίνει φέτος με το τεράστιο αυτό θέμα μελλοντικής ύπαρξης της Σαμαρίνας;

2), Το δίκτυο ύδρευσης του χωριού. Τούτο θέλει ξήλωμα από το υδραγωγείο μέχρι το τελευταίο σπίτι, διότι είναι ακατάλληλο, λόγω της μικρής διαμέτρου των σωλήνων, ανεπαρκές και επικίνδυνο για την δημόσια υγεία γιατί έρχεται σε επικοινωνία με το εξωτερικό περιβάλλον. Το νέο που θα γίνει να έχει προοπτικές υδροδότησης πέραν των 850 σπιτιών που υπάρχουν σήμερα και άλλων 250 που θα γίνουν τα προσεχή 20 χρόνια.

3) Επέκταση κατεπειγόντως του κεντρικού αποχετευτικού αγωγού (βαλτιρίας) μέχρι το τσιαίρι του Καρατάσιου, και πιο κάτω ακόμη, η δε τοποθέτησή του να γίνεται μέσα στη γη και όχι επιφανειακά όπως είναι τώρα. Το έργο να γίνει το καλοκαίρι όταν ο κόσμος είναι εκεί και όχι τον Οκτώβριο όπως συνηθίζεται μέχρι τώρα για τους πολύ

γνωστούς λόγους.

4) Μεταφορά του σφαγείου σε άλλη περιοχή όπου δεν θα θλάπτεται από την παρουσία του η υγεία ούτε των περιοίκων, ούτε των περαστικών. Τα όρια ανοχής των κατοίκων της γύρω περιοχής έχουν πλέον εξαντληθεί.

5) Τσιμεντόστρωση του δρόμου από την πλατεία μέχρι την εκκλησία του Αγίου Αθανασίου.

6) Εκτροπή της κοίτης του νερού της θρύσης του Καταούνου προς το ρέμα του Προφήτη Ηλία και στη συνέχεια αποστράγγιση του βάλτου γύρω από την θρύση του Κυπριτζή (κίνδυνος να θαλώσουν τα παιδιά μας, κουνούπια, υγρασία, εσωτερική διάβρωση του εδάφους).

7) Απομάκρυνση της μάνδρας και των προβάτων του Ξεν. Γιώτσα σε απόσταση από το χωριό που προβλέπεται από τον νόμο.

8), Τοποθέτηση κολώνας της ΔΕΗ, στην γωνία του Νεκροταφείου, απέχοντι από το σφαγείο, γιατί η διαδρομή στο σημείο αυτό είναι πολύ σκοτεινή.

Κύριε Πρόεδρε, Η αδιαφορία των απελθόντων Κοινοτικών Συμβουλίων για την τύχη της Συνοικίας του Αγίου Αθανασίου δεν μπορεί και δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συνεχιστεί.

Πιστεύω πως το νέο Κοινοτικό Συμβούλιο και εσείς προσωπικά, θα φροντίσετε ώστε να βρουν τη λύση τους τα χρονίζοντα προβλήματα που τόσο ταλαιπώρησαν και ταλαιπώρούν τους κατοίκους της.

Θεσ/νίκη 6/3/84

Με ιδιαίτερη εκτίμηση
Νίκος Θώμας
Οφθαλμίατρος

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλούνται οι συνεργάτες της εφημερίδας μας να δακτυλογραφούν ή να καθαρογράφουν τα κείμενα που στέλνουν για δημοσίευση στην ΩΡΑΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ.